

Діагностика фінансового стану підприємства

Ольга Чумаченко

*к.е.н, доцент, доцент кафедри національної економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: olgach@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-3404-3976*

Тетяна Антонець

*студентка кафедри національної економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: yehorovati@krok.edu.ua*

Головним складником успіху підприємства сьогодні є застосування новітніх підходів, принципів та інструментів у управлінні підприємством. Досягнення цілей підприємства можливе лише завдяки вчасному та оперативному діагностуванню фінансового стану суб'єкта господарювання. Оскільки неефективна організація управління фінансовими ресурсами та кризовий стан економіки вимагають від підприємства безперервно проводити аналіз фінансового стану підприємства, проблема ефективного здійснення фінансової діагностики підприємства нині актуальна.

Мета дослідження полягає в визначенні сутності, етапів та напрямів проведення діагностики фінансового стану підприємства, виявленні резервів підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку.

Становлення ринкової економіки в Україні, поява фінансових ринків, дефіцит фінансових ресурсів об'єктивно сприяли розвитку такого важливого напрямку аналітичної роботи, як фінансовий аналіз і діагностика.

Особливістю формування ринкової економіки, крім посилення впливу жорсткої конкурентної боротьби, є зміни в технології виробництва, комп'ютеризація опрацювання економічної інформації, постійні нововведення в податковому законодавстві, зміни процентних ставок і курсів валют тощо.

В цих умовах перед керівництвом підприємства виникає багато проблемних питань. Відповідь на них може дати діагностика фінансового стану, яка є одним з інструментів дослідження ринку та забезпечення конкурентоспроможності підприємства, за допомогою якого відбувається раціональний розподіл матеріальних і фінансових ресурсів (Чемчикаленко, 2019).

Одна з найважливіших умов успішного управління підприємством - аналіз і системне вивчення фінансового стану підприємства і чинників, що впливають на нього, прогнозування рівня прибутковості капіталу підприємства.

Фінансовий стан – це одна з найважливіших характеристик виробничо-фінансової діяльності підприємства. В сучасній економічній літературі надають багато визначень цього поняття.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної і фінансової діяльності. Якщо поставлені завдання в перерахованих видах діяльності успішно реалізуються,

це позитивно впливає на фінансові результати фінансово-господарської діяльності підприємства (Грушко, 2017).

За умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення рівня економічної безпеки.

Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств, оскільки жодний власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу) підприємства, які можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємств.

Систематичний аналіз фінансового стану підприємства, його платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості необхідний ще й тому, що дохідність будь-якого підприємства, розмір його прибутку багато в чому залежить від його платоспроможності. Ураховують фінансовий стан підприємства і банки, розглядаючи режим його кредитування та диференціацію відсоткових ставок.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці види діяльності підприємства. Передовсім на фінансовому стані підприємства позитивно позначаються безперебійний випуск чи реалізація високоякісної продукції.

Як правило, чим вищі показники обсягу виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і нижча їх собівартість, тим вища прибутковість підприємства, що позитивно впливає на його фінансовий стан.

Неритмічність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі з її реалізацією призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, в результаті чого погіршується його платоспроможність.

При практичній реалізації діагностики на сучасному етапі управління вона зобов'язана сполучити в собі весь спектр пропонованої до неї вимог та відповідати певним принципам. Це дозволить вірогідно оцінити реальну ситуацію на підприємстві за досить короткий час, визначити його стабільність до негативних факторів, крім того, дозволить визначити його потенціал. Отже, діагностика фінансового стану підприємства сприяє забезпеченню ефективного розвитку та виявленню резервів підвищення ринкової вартості підприємства (Готра, 2017).

Ключові слова: діагностика фінансового стану; управління підприємством; фінансовий аналіз.

Список використаних джерел

1. Чемчикаленко Р. А. Інфраструктура ринку. Теоретичні основи управління фінансовим станом

- підприємства. 2019. с. 350-353 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/56.pdf.*
- 2. Грушко В. І. Національні фінанси. Організація фінансової роботи суб'єктів підприємництва. 2017. с. 67-68 URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0002.pdf.*
- 3. Готра В.В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. 2017. с. 220-222 URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/38.pdf.*